

De heer Kris Peeters
Minister-president en Vlaams minister van Economie,
Buitenlands beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid
Martelaarsplein 19
1000 Brussel

contactpersoon
Wim Knaepen
wknaepen@serv.be
Alfons Roebben
aroebben@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20130121_subsidiering_incubatoren_wkit

Brussel
21 januari 2013

Adviesvraag uitvoeringsbesluiten decreet ruimtelijke economie

Mijnheer de minister-president,

U heeft de SERV op 11 december 2012 om advies gevraagd over de uitvoeringsbesluiten van het decreet ruimtelijke economie, zijnde enerzijds het ontwerp van besluit houdende subsidiëring van voortrajecten, de (her)aanleg en het beheer van bedrijventerreinen en anderzijds het ontwerp van besluit houdende subsidiëring van incubatoren. U vindt hierbij het advies.

De voornoemde besluiten kaderen, zoals reeds aangegeven, in de uitvoering van het decreet ruimtelijke economie. Bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet werden ook enkele steunregelingen aangekondigd, meer bepaald :

- de steun voor de (her)ontwikkeling van onrendabele bedrijventerreinen;
- de steun voor de verwerving van bedrijventerreinen, met het oog op een vorm van risicodekking;
- de steun voor strategische bedrijventerreinen;
- de steun voor beheer van bedrijventerreinen;
- de steun voor incubatoren.

De eerste vijf steunregelingen werden samengebracht in één nieuw uitvoeringsbesluit, namelijk het ontwerp van besluit houdende subsidiëring van voortrajecten, de (her)aanleg en het beheer van bedrijventerreinen. Specifiek voor de ondersteuning van incubatoren en wetenschapsparken wordt de link gelegd met het Nieuw Industrieel Beleid. De steunregeling voor wetenschapsparken is vervat in de steun voor strategische bedrijventerreinen die op haar beurt ingebed is in het besluit houdende subsidiëring van voortrajecten, de (her)aanleg en het beheer van bedrijventerreinen. Voor de steun aan incubatoren wordt een afzonderlijk uitvoeringsbesluit voorzien.

1. Advies bij het ontwerp van besluit houdende subsidiëring van voortrajecten, de (her)aanleg en het beheer van bedrijventerreinen

Algemene bedenkingen

- Het decreet Ruimtelijke Economie omvat een geheel van maatregelen in een coherent verband. De daaruit voortvloeiende uitvoeringsbesluiten dienen dit coherent verband te respecteren én te realiseren. Dit kan maar indien de diverse uitvoeringsbesluiten zo veel als mogelijk gelijktijdig ingevuld en van kracht worden. Op deze wijze kunnen de verschillende regelingen m.b.t. subsidies, heffingen, onteigeningen,... uitvoering geven aan het coherente verband vastgelegd in het decreet.
- M.b.t. het stimuleren van bedrijventerreinmanagement heeft de SERV in een eerder advies¹ de vraag gesteld of de werknemers niet kunnen betrokken worden bij het bedrijventerreinmanagement. Tenslotte zijn zij het die inzake duurzaamheid op het bedrijventerrein deel uitmaken van de groep der actoren.

Artikelsgewijze opmerkingen

- Artikel 3. Dit artikel bepaalt om welke reden en welke projecten in aanmerking komen voor een voortrajectstudie. Alle bedrijventerreinen en brownfields met inbegrip van de al bestaande te herontwikkelen in de zeehavengebieden komen in aanmerking. Gelet op de specifieke stedenbouwkundige voorschriften die van kracht zijn op zeehavengebieden lijkt het voor de SERV niet evident dat deze regeling ook van toepassing is op revitaliseringsprojecten op de terreinen in de zeehavengebieden.
- Artikel 55. Artikel 55 bepaalt het toepassingsgebied van de steunregeling voor beheer, die fors uitgebreid wordt ten aanzien van de bestaande regeling. Ondanks de uitbreiding van het toepassingsgebied van de steunregeling is het voor de SERV niet duidelijk of de regeling ook van toepassing is op het beheer van bestaande terreinen waar uitgifte van nieuwe kavels of bedrijfspanden niet meer mogelijk is. Gelet op de vele terreinen die nu volgens de SERV buiten het toepassingsgebied van dit artikel vallen, en waarvan, bijgevolg, het terreinbeheer niet subsidiabel is, pleit de SERV ervoor om steun mogelijk te maken. Verouderde bedrijventerreinen vereisen immers nog meer investeringen wegens verouderde infrastructuur. Een stimulans voor het beheer van dergelijke terreinen kan de aantrekkingskracht doen toenemen.
- Artikel 56. Dit artikel bepaalt de begunstigden van de steunregeling voor het beheer. De SERV vraagt zich af waarom private actoren niet vernoemd worden in dit artikel. Ook vandaag nemen private actoren actief deel in het beheer van het publieke domein van bedrijventerreinen.
- Artikel 57, 6°. De SERV vindt het positief dat in het besluit de beheerder van het terrein vanuit een ombudsfunctie aanspreekbaar is voor de staat van het openbaar domein of het gemeenschappelijk domein in mede-eigendom van de bedrijven. Doordat de beheerder hierop aangesproken kan worden door de bedrijven, wordt de efficiëntie van het bestuur verhoogd.

2. Advies bij het ontwerp van besluit houdende subsidiëring van incubatoren

¹ Advies over procesnota ruimtelijke economie, SERV, 13 april 2011

Algemene bedenkingen

- De sterke link die er bestaat tussen wetenschapsparken en incubatoren wordt in het nieuwe besluit nadrukkelijk erkend. Deze coherentie op het terrein vertaalt zich echter niet in de regelgeving, aangezien voor beide wordt voorzien in een afzonderlijke steunregeling.
- De SERV vindt het positief dat het toepassingsgebied zodanig is uitgewerkt dat een ongebreidelde uitwaaiing en versnippering van het aantal incubatoren over Vlaanderen wordt tegengegaan.
- De SERV dringt erop aan dat erover gewaakt wordt dat de steun effectief naar de incubator gaat, en niet naar de partners ervan.

Artikelsgewijze opmerkingen

- Artikel 3, §1. Dit artikel voorziet in een aflijning van het begrip incubator op basis van drie criteria : een geografisch criterium, de betrokkenheid van een kennisinstelling en de begeleiding en ondersteuning van O&O-starters. Om erkend te worden moet een voorstel aan minstens twee van de drie criteria voldoen. Gelet op zijn argumentatie om een wildgroei van incubatoren tegen te gaan, pleit de SERV ervoor dat in ieder geval het geografisch criterium en de betrokkenheid van een kennisinstelling steeds moeten voldaan worden om erkend te kunnen worden. In het verlengde van dit pleidooi stelt de SERV voor om de drie criteria cumulatief als dwingend voor de erkenning te kwalificeren.
- Artikel 3, §1,3° en artikel 3, §3. Deze artikelen hebben betrekking op de begeleiding, ondersteuning en vormen van netwerking op maat van O&O-starters door de uitbaters/beheerders van de incubator. Alhoewel de SERV het belang van dergelijke begeleiding en ondersteuning cruciaal acht, stelt hij zich de vraag of, gelet op de vereiste expertise en knowhow, de uitbaters/beheerders de meest aangewezen partij zijn om deze rol op te nemen. De SERV is er eerder voorstander van dat voor deze begeleiding wordt teruggegrepen naar reeds bestaande initiatieven als daar zijn de tech transfer offices van de associaties die nauw betrokken zijn bij de incubatoren, de KMO-portefeuille, het platform Groei! In het kader van de 'Gazellesprong', het netwerk Bryo en gelijkaardige initiatieven,...
- Artikel 3, §1,3° en artikel 10. Voor de begeleiding, ondersteuning en vormen van netwerking op maat van een O&O-starter kan een subsidie worden toegekend voor de personeelskosten van de uitbater/beheerder. De SERV vraagt dat verduidelijkt wordt welke activiteiten voor steun in aanmerking komen. Verder is het aangewezen dat in het aanvraagdossier voor steunverlening binnen dit kader expliciet wordt voorzien wie de aanbieder van de diensten zal zijn, onder welke voorwaarden die diensten worden aangeboden en over welke ervaring en expertise de dienstenaanbieder beschikt. Dit laat een grondige evaluatie van de dienstenaanbieder en de aangeboden dienst door het Agentschap Ondernemen toe. Tevens moet uitgeklaard worden of een starter die beroep doet op de dienstverlening van een incubator, nog in aanmerking komt voor steunverlening in het kader van de KMO-portefeuille.
- Artikel 9, 2°. Dit artikel omschrijft als subsidiabele kost de inrichting van de kavel waarop het bedrijfsverzamelgebouw van de incubator is gevestigd, zoals een parkeerterrein bijvoorbeeld. De vraag stelt zich of dergelijke ondersteuning niet eerder

thuishoort in het ontwerpbesluit houdende subsidiëring van voortrajecten, de (her)aanleg en het beheer van bedrijventerreinen. Aangezien wordt voorzien in een afzonderlijke steunregeling voor de incubatoren omwille van de specifieke noden inzake infrastructuur en apparatuur, pleit de SERV ervoor om in de steunregeling voor incubatoren te focussen op die subsidiabele componenten die andere bedrijvencentra niet aanbieden.

- Artikel 12. Voor de oprichting, uitbreiding, modernisering of (her)inrichting van een erkende incubator kan een subsidie van maximaal 500.000€ worden toegekend. Dat plafond kan worden opgetrokken tot maximaal 1 miljoen € voor erkende incubatoren met een welbepaalde sectorfocus of erkende incubatoren die fungeren als een open-innovatieplatform. Het is voor de SERV niet duidelijk welke 'welbepaalde' sectorfocus men voor ogen heeft. Hij vraagt naar meer duidelijkheid over de sectorfocus en over de wijze waarop de selectie zal gebeuren.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter